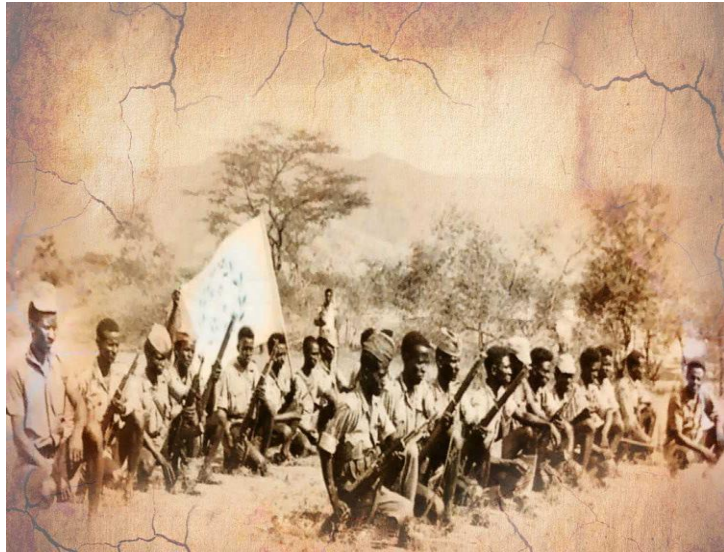

ለናይ ሰልፍ መግርክ 60ታት

መሐመድ እድሪስ

4ይ ክፋል፦

መዐረከት አማል - 24 ኦክቶበር 1961 እት አብ-ሐሼለ፡ ዑስማን ሐጃጅ ለልትበህል ታጅር በዐል ድካን፡ ከረ ሓምድ ትዕባም እት እንቶም ክም መጽአዉ ሰኒ እንዴ ተሐደረዮም፡ እንጌረ ወማይ እንዴ ሀበዮም ክም ልትሀመሎ ወደ። “ዮም እተየ ክም ህሌኩም ለትአምር ሕኩመት ይህሌት። ከበርኩም እብ ኩሉ እትጅሃት ስምዕ ሰበት ይዐለ፡ አመት ዕርፍኩም ሌጠ ውደው፡ ዋርድየት ኖሼ ህሌኮ እግኩም!” እንዴ ቤለዮም ጌሰ። ህቶም ህዩ ሰበት ደምነዉ ወአምነዉ ከነው እብ ስካብ ቤለው።

ለመደት ለሀ አክለ ድጌ-ድጌ አተውተ ሸዑብ ሰኒ ልትከበቶም ዐለ። ህቶም መ እብ ሰበብ ጀዋሲስ ለዲብ እንቡተት ንዳሎም እት ህለው ሳድፎም ለዐለ መታክል እንክር እንዴ ከሬክ፡ ምነ ድጌ ርይም እንዴ ቤለው ራውጋም እት እንቶም ለዓርፎ ወሐር ለዐድ እበ ለህዩቦም ቱ ለልትበለዕ ወለልትሰቴ እንዴ አግነዐው፡ ለሐምዶ ወገይሶ ዐለው። ደሐን ዲማተ ወብቆት ሐቴ ዮም ክምለ ልትበህል፡ ዑስማን ሐጃጅ ጀላብ መንገፎ ምናድሊን ወለረቃቅ ሰውረት እንዴ ሐስበ፡ እግል ዐቂብ ዋርድየት ኢኮን ለጌሰ - ጠልመዮም። ዋርድየት ለፈግር እንዴ ትመሰለ፡ እግል ጅኔታይ ምርት እት አድግ-ሪፋይ እንዴ ጸዕነዩ ልኡክ ነድአዩ። ዐሳክር ሂር እት ወዱ አስክ አብሐሼለ - ቤት ዑስማን ሐጃጅ አሴረረው። ምድር ጸልመተ። ለዐሳክር፡ እግል ሊደዉ ለዐለ እሎም መዳሊት- ሰልፍ እግል ህጁም ሰውረት ኤረትርየ እትለ ናይ ሰልፍ መትአንባት ግድለ ሰለሕ፡ ዲብ 60ታት ፍንጌ ምናድሊን ሰውረት ወጄሽ አባይ ገብእ ለዐለ

መዓርክ ምን ምናድል ሀይለስላሴ ወልዱ ለከትቦዩ ክታብ ዐዋቴ ለትነሰአቱ። ከእግል ዮም 4ይ ክፋል፡- ወደው፡ ዐነክል ትጸበጠ፡ አወድግ ወከረቢትመ እተ ክምሰልሀ፡ ምፍጋር ወምእታይ ኩሉ እት መራቀብት ክም ለአቴ ዶል ገብአ፡ እብ ግምብዩ አተው እቶም። ምን ሐዘው ህዬ፡ ሓምድ ኢህለ ወመልህያሙ።

ቀዴማዮም ምን ለዐለው እተ አካነት እንዴ ትጄቀቀው፡ እት ሐቴ ቂሾት ንኢሽ ናይ ሕዳረብ ድራር እንዴ ጠልበው በልዖ ዐለው። ለአካን ሰኒ ቅርብት ተ። ዑስማን ሐጃጅ እብ ሐዲስ ምድር ለልአምር አዳም እንዴ ለአክ፡ ከረ ሓምድ እተዩ ሳክባም ክም ህለው ተአከደ፡ እግለ ዐሳክር ጃሱስ እንዴ ሀበዮም ከለአከዮም። እንዴ ተሀመለው ምን ሽኩክ እትኩሩማም ለኢለአምሮ ሓምድ ወጅማዐቱ እለ አምዕል እለ ላቱኒ ተሀመለው ከዲብ ሸረክ አተው። ለፖሊስ እሎም እት ከርድኖ ዎሮቶም ዕጫይ ኬደ ከትሰበረ እቡ። ክርንለ ዕጫይ፡ እምበልሁመ ሸሸሕ ትሰመዐት። እሊ ለዳገመ እድሪስ መሕሙድ፡ ሐከሽ ኢለሐልፍ፡ ሳሊመ ብዙሕ ኢሰክብ። ቅንጽ ቤለ ወለድዋራቱ አተናሰ። ገሌ ሓጅት እት ልትጫፈር ለሐልፍ ረአ። ነፈር ብዕድ ህዬ፡ እግለ ቀዳም እብ ሰዐይ ሐልፈዮ። ሳልስመ ወስ ቤለ። ዎሮት ለካልእ እት ለሐልፍ ወመትጫፋሮም ክም ትደጋገመ፡ አዳም ክም ቶም ተአከደ ምኖም። ልትከርደኖ ክም ህለ ሰበት ትፈሀመዩ ህዬ፡ “ሓምድ፡ ሓምድ፡ ምድር አዳም ወደ” እት ልብል ደምህዩ ከሀረሰዩ። እተ ስምጡ ሳክብ ዐለ። ለብዕዳምመ ክምሰልሁ ክብ-ክብ እንዴ ቤለው ክም ፈዝዐው፡ እተ ግድምለ መሓዝ እንዴ ትሰርሰረው ህዬ ድፈዕ ጸብጠው።

ፖሊስ አክራን ክም ሰምዐው ሐርብ ፈትሐው። እምበል-ሀደፍ እተ ጽልመት ስልሐም ተብብ አበለው። ብላሽመ ይዐለ። ዐብዱ መሐመድ ፋይድ ክልኤ ወርከቱ ትዘበጠ ከወድቀ። ሰብብ ናይለ እት ረአሰነ ለገብአ ህጁም ዑስማን ሐጃጅ ዐለ። ሐቆ እለ ዐብዱ ለከሰርነ እተ መዕረከት ህዬ፡ ‘ሓምድ ኢለአዝም ምንዩ’ ሰበት ቤለ፡ ዐፍሹ ሐየበ ወሀይኮተ አተ። እት ለዐል ክምለ ትሸረሐ፡ ዑስማን ሐጃጅ እሙር ድድ ሰውረት ቱ ለዐለ። ምን ቀዳሙመ ለልአሙሩ ክምለ ሸርሕዎ እት መደት ሸፍትነት አርበዓታት መአይዳይ እንግሊዝ እንዴ ገብአ፡ ምስል ከረ ሓምድ ዐዳወት ለዐለት እሉ ነፈር ቱ ለዐለ። እብ መዋዲቱ ህዬ ብዙሕ ወክድ ክም አሰረዉ ወጃዘዉ እት ምዕራፍ አርበዕ ሸርሕ ህለ። ምን ቀዳሚት ለሓሪቱ አኬት፡ እት መደት ንዳል እግል ሕርየትመ አመሉ ኢጠለቀ። ምራዱ እንዴ ወደ ምን ሓምድ እግል ልስኬ ሳኪን ኢቀድረ። “ዑስማን ሐጃጅ ሼክ ነሳብ ዐለ” ለቤለ መሐመድ ዐወድ ሸሪፍ እንዴ አትለ፡ ምን ቀዳሙ ምስል ነዘር ናረ ወኩናመ ዕላቀት ዐለት እሉ። ሰውረት ክም እንበተት ህዬ ክል-ዶል ባርንቶ እት ገይስ እብ ክሱስ ንዳል ሐብሬ ለሐልፍ

ዐለ። ከረ ሓምድ እትሊ ድጌ ትመዋው። እት ሎሂ ወዐለው። እት ሎሂ መ ትደረረው። ማል ለልአትፋግሮም ህለው ልብል ዐለ።

ጀላሰት ክም አብዘሐ ተሕዚር ተህየቦዩ። መትሰይሐት ክም አበ ህዩ ቀትለው። ላሊ እት አሸሊ ዐድ-ባሽ እተ ልትበህል ድጌ ህዩ። ምን ቤቱ ፍገር እንዴ ቤለው ጠግ አበለው። ኩሉ ለአክጠኣቱ እንዴ ከትበው ህዩ። እተ ወሪዱ ዐለገው እግሉ ከጌሰው። * * * ዐብዱ ክም ትዘበጥ ለአመረ ወለ ዎሮትመ ይዐለ። ዶላ ሰልፍ ኩሎም እንዴ ትሰርተከው ክም ፈግረው ወምን መለገት ክም ፈግረው ሌጠ መስሎም ዐለ። ዐብዱ ክም ትጀረሐ ከአስተሽህደ ሐሬ ቱ ለአከደው። እት ግድለ ስለሕነ ህዩ ለአወላይ ሽሂድ መናድል ህቱ ገብአ። አባይ እት ጀሪደት ዘመን፡ 'ሰርገል ፖሊስ እት ረአስ ድድ-ቃኑን' እበ ልብል አርእስ እተ ነሽረዩ አክባርመ ክእነ ሸርሐ፡ ... ምነ ዐቢ መርከዝ ፖሊስ ለትረከበ ከበር ክምለ ለሐብሩ፡ ምን ምዴርየት ባርንቶ ለትለአከው ዐሳክር ፖሊስ፡ ማሌ አተሉት (24/10/61) ሳዐት 9:20 ምስል ሓምድ እድሪስ ዐዋቴ ተሓረበው። እት ባካት ኬሩ፡ እግል ዐብዱ መሐመድ ፋይድ ለልትበህል ሽፍታይ እንዴ ጃርሐው ጸብጠው። ክምሰልሁመ ኦሮ መንዱቅ ናይ ሓምድ እድሪስ ዐዋቴ ወኦሮ ረዱም አብዐሸረ ናይለ ትጀረሐ ድድ-ቃኑን ምስል 43 ጠልገት ራክባም ህለው። ... ለትጀረሐ አስክ ኬሩ ለአመጽእው እት ህለው። እት ገበይ ሞተ ዲቦም። ፖሊስ ህዩ፡ እግለ ሰከው ምኖም ብዕዳም ሸፈቲት እምበል ህኩት ልትካሮፎም ህለው። ንዳል ሐቆ አንበተ፡ እተ እብ ሰበት ሀውየት ወተእሪክ ሓምድ ለሸሬሐ ተቅሪር ፖሊስ ምን እንረኤመ፡ ኬትባይ፡ እብ ጀህት ፖሊስ እግለ መዕረከት ለመርሐ በዐል ክልኤ ደቡረት ትሌንቴ ገባር ክም ዐላመ እት ወዴሕ፡ ለመዕረከት ምሴ እብ ዐለቦት ዐስከርየት ሳዐት 21:20 ክም ዐለት፡ ለመዕረከት ህዩ እት ባካት ሳወ ኢኮን ክምለ ልትበህል ቱ ለልሓኬ። እብ ኩሎም ለመዳግመት ክምሰለ ትበህለ አካናትለ ሐደስ ስምጥ ሕድ እት ኦሮ ባካት ሰበት ገብአ፡ መትፈናታይ አለቡ።

እብለ እተ መዐረከት ለሻረከው መናድሊን ወእብ ሸዐብለ ባካት አማል እንዴ ትበህለ ሰበት ሰምወ ላኪን፡ እት ተእሪክ እብ መዕረከት አማል ቱ ለልትአመር። ሰካን ሕመረት ከልቦም ክምሰለ ልቡሉ፡ መልህያም ዐብዱ ምንለ እብ ጠልገት ለትዘበጠ እተ አካነት እንዴ ሀረሰው ምን አማል እንክር ቅብለት እተ ህለ አወድግ ክም ነሰአው፡ እት ሐንቴ ዕጩት እት ለአጸልል ቱ ለአስተሽህደ። እተ ለትወፈ ዲበ አካነት ህዩ ትቀበረ። ሐሬ ላኪን ቀብሩ እብ ውሐዝ እንዴ ትሸርሸረ አሰሩ ጀላብ እግል ኢልብዴ ምነ ለዐለ ዲበ አካነት እት ነሳፊት 50 ምትር እንዴ አሬመው እት አካነት ውቅል አንከሰው። ምስል

እለ ሂገ ለኢሰከተፍቅ፡ ወዲብ ጀሪደት ዘመንመ ክምለ ህዱግ ለሀለ፡ ዐብዱ ክም ትጀረሐ፡ መልህያሙ ኢኮን ለሀረሰዉ።

ሕያይ እት እንቱ ዐሳክር አባይ አስክ ኬሩ ነስእዎ ዲብ ህለው ቱ እት ገበይ ለአስተሽህደ። ኬሩ ምን ሕግስ ኦማል እንክር ቅብለት ሰበት ህሌት፡ ለእብ ሸዐብ ወእብ ጀሪደት ዘመን ለትህየቦዩ ክልኤ ሐብሬ ህዩ አስክ ኬሩ ሰበት ቀርብ፡ እብ አኪደት ለቀብር ናይ ዐብዱ እግል ልግበእ ቀድር። እብ ጀህት ብዕደት፡ እሊ እብ ትግርኛ ወዐረቢ ስሜት ዐብዱ ለትወቀረት ዲቡ ቀብር እት ባካትለ አስተሽህደ ዲቡ ባካት እግል ዝክረቱ ክም ተምሳል ቱ ለትሸቀ እንዲኢኮን፡ ዓጭሞታት አዳም አለቡ ዲቡ ለልብሎ ብዕዳም መዳግመትመ ዐለው። ሐቆለ እት ኦማል ለገብእ ናይ አባይ ህጁም ለሳደፊ አወላይ እስትሽሃድ፡ ጅማዐት ሓምድ ለዐለው ኦሮትክ እበ ሰካቡ እንክር እንዴ በደ ምኖም ዲብ ሰውረት ለይአቅበለው ብዝሓም ቶም። እበ ኦሮ እንክር ለተዩልል እግል ልክሆሉ ሰበት ኢቀድረው፡ እበ ካልእ እንክርመ አባይ እግል ልጋብሆ እቡ ለቀድሮ ስለሕ ሰበት ኢረክበው፡ ክም ሰበብ እግል ልግበእ እሎም ለቀድር ቱ።